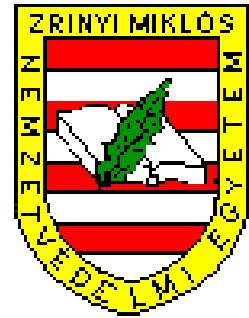

**ZRÍNYI MIKLÓS
NEMZETVÉDELMI EGYETEM
DOKTORI TANÁCSA**

Kasza Zoltán mk. alezredes

**A NATO LOGISZTIKAI MUNKACSOPORTOK TEVÉKENYSÉGE
A KATONAI TERMELŐI LOGISZTIKAI KÉPESSÉGEKKEL VALÓ
HARMONIZÁLÁS ÉRDEKÉBEN**

című doktori (PhD) értekezés szerzői ismertetése és hivatalos bírálatai

Témavezető:
Prof. Dr. Báthy Sándor ezredes
tanszékvezető, egyetemi tanár, CSc

A TÉMA AKTUALITÁSA, A TUDOMÁNYOS PROBLÉMA MEGFOGALMAZÁSA

A hidegháború befejeződésével és a Varsói Szerződés megszűnésével az európai biztonsági rendszer alapjaiban megváltozott. A NATO¹-nak, mint az euró-atlanti biztonsági közösség katonai végrehajtási hatalommal is bíró, de alapvetően politikai reprezentatív szervezetnek ki kellett nyilvánítania, hogy milyen interaktív stratégiai válaszokat ad a szövetséget ért új típusú kihívásokra, illetve globális értelemben hogyan viszonyul más biztonsági közösségekhez. Az egyik ilyen válasz az 1994-ben beindított Partnerség a Békéért (PfP)² program volt, mely beváltotta a hozzá fűzött reményeket, és napjainkban is megfelelő kereteket biztosít a NATO változó katonai stratégiai koncepcióit támogató katonai logisztikai együttműködéshez.

A Magyar Köztársaság biztonságpolitikai orientáció váltását követően nyilvánvaló volt, hogy a nemzetközi katonai logisztikai kapcsolatok eddigi teljes rendszerét egy konszenzusos döntési mechanizmuson alapuló, a nemzeti katonai igényeket, érdekeket és sajátosságokat is érvényesíteni képes, a katonai képességekkel harmonizáló új, minőségileg megváltozott rendszer szerint célszerű átalakítani. Mindeközben a nemzeti haderőátalakítás (haderőreform) keretében a katonai logisztikai szervezeteknek meg kellett, - és napjainkban is folyamatosan meg kell - felelnie egy létszámában lényegesen kisebb, képesség alapú haderő logisztikai szakterületét érintő kihívásainak, mely haderőnek a kijelölt (felajánlott) vagy ideiglenes szervezeti elemeivel többnemzetiségű kötelékekben is működőképességnek kell lennie. A katonai logisztika természetesen nem központi eleme a nemzetközi katonai kapcsolatoknak, de a katonai logisztikai támogatásnak, a katonai logisztikai munkacsoportok tevékenységeinek mindig igazodnia szükséges a haderő megváltozott feladataihoz, annak műveleti tevékenységeihez.

Ebben a történelmi helyzetben **a téma aktualitását az adja**, hogy a katonai logisztikai munkacsoportok komplex tevékenységének, a nemzeti érdekérvényesítés lehetőségeinek, továbbá a katonai logisztika költséghatékony működésén alapuló, a lehetőségek kutatása kiemelten fontos területnek tekinthető, mert kutatásaim szerint a védelemgazdasági

---

¹ NATO = Észak – atlanti Szerződés Szervezete, a szövegkörnyezetben: Szövetség

² PfP = Partnership for Peace

környezetben megvalósuló nemzetközi katonai logisztikai együttműködés egyik meghatározó területe marad a szövetséggel való közös szakmai jövőnk építésének.

A tudományos probléma az, hogy az ötéves NATO tagságunk során, az új európai biztonsági rendszer által determinált környezetben, az integrált nemzetközi katonai logisztikai kapcsolatok rendszerelemzése, a katonai logisztikai munkacsoportok működési rendjében a nemzeti katonai logisztikai érdekek és képességek szövetségi érdekekkel történő harmonizációjának tudományos igényű kutatása, elméleti alapjai feltételeinek kialakítása eddig csak nagyon korlátozottan történt meg. A nemzetközi katonai logisztikai kapcsolatok rendszerében a NATO logisztikai munkacsoportok működésének tervezési rendje, továbbá a delegált nemzeti képviselők tevékenységének spontán kialakult gyakorlata nem épült tudományos elméleti alapokra. Jelenleg sem mérhető a működés költséghatékonyasága, a katonai logisztikai érdekérvényesítés szövetségi érdekekkel történő harmonizációjának foka, amelynek következtében feltételhiányos ezen fontos terület valós értékelése. A katonai termelői logisztika nemzetközi együttműködési területeinek a HM Védelmi Szakfeladatrendben megjelenített elemi feladatai, azok védelemgazdasági környezetben³ érvényesülő regionális lehetőségei, a nemzeti álláspont kialakításának és a delegált képviselők tevékenységének folyamatrendje, továbbá a nemzeti érdekérvényesítés és harmonizáció matematikailag egzakt módon modellezett hatékonysága mérhetőségének és ezáltal normatív finanszírozhatóságának kidolgozásához való hozzájárulás a katonai termelői logisztika művelőinek olyan tudományos kihívást jelent, amely a tudományterületen belül az egyik jövőbeli kutatási terület lehet.

II.

MOTIVÁCIÓ ÉS A KUTATÁSI CÉLKITŰZÉSEK

Objektív motivációként jelentkezett az az általános igény, hogy a megváltozott európai biztonsági környezet hatásai, továbbá az öt éves NATO tagságunk tapasztalatai alapján indokolt elemezni és értékelni a katonai logisztikai kapcsolatok tartalmi és formai követelményeinek 1994 -től kialakult elveit és módszereit, illetve a nemzeti katonai logisztikai érdekérvényesítés szövetségi érdekekkel is harmonizáló integrált rendszerében a nemzeti szakmai képviselő hatékonyasága mérhetőségének elméleti alapjait és lehetőségeit.

---

³ A HM védelemgazdasági helyettes államtitkár által szakmailag irányított szakterületek.

Szubjektív motivációként hatott, hogy 1996 óta személyesen vettem részt a Magyar Honvédség nemzetközi katonai logisztikai kapcsolatainak orientáció váltásában, miközben a folyamatos szervezeti változások közvetlenül hatottak rám, a munkámra és a központi logisztikai szervezetekre egyaránt. Elsőként tervezhettem a NATO orientációjú központi logisztikai kapcsolatokat, egyidőben az MH Nemzeti Katonai Képviselő brüsszeli és monsi létrejöttével, a tiszai amerikai bázis kialakításával, a beindított IFOR és SFOR feladatokkal. Szintén elsőként vehettem részt a COOPERATIVE DETERMINATION'97 nevű NATO gyakorlat tervezői konferenciáin, a TRILOG'98 olasz –magyar–szlovén logisztikai rendszergyakorlat valós végrehajtásában, a meg nem valósult AFOR (Albania Forces) kontingens felállítása és műveleti alkalmazása körülményeinek helyzetértékelésében és még hosszasan sorolhatnám. Mindezek alapján az elmúlt 8 év kutató munkája során olyan személyes tapasztalatokra tettem szert a nemzetközi katonai logisztikai együttműködés szakterületén, amelyeket megítélésem szerint a 4 éves konkrét kutatómunka folyamán indokolt volt feldolgozni, rendszerezni és publikálni.

III.

A KUTATÁSI CÉLKITŰZÉSEK

1. Védelemgazdasági környezetben **elemezni** a szövetségi és nemzeti katonai logisztika fogalomkörét, ennek alapján **bebizonyítani** a termelői és fogyasztói logisztika alrendszerének integráns kapcsolatát.
2. **Feltérképezni** a NATO katonai logisztikai bizottságainak szervezeti struktúráját, azok működési elveit és döntésmechanizmusát, **értékelni** a szervezeti struktúrák alkalmasságát és képességét a nemzeti katonai logisztikai érdekek érvényesítésére, továbbá a szövetségi katonai logisztikai ajánlások tükrében **kidolgozni** a nemzeti katonai logisztikai érdekérvényesítés szövetségi érdekekkel is harmonizáló rendszerét
3. **Elemezni**, hogy a Partnerség a Békéért (PfP) programban való részvételünk mennyiben járult hozzá a Szövetség hadtudományi elveinek, döntéshozatali mechanizmusainak megismeréséhez, azok adaptációja milyen mértékben támogatta a szövetségi katonai logisztikai munkacsoportokban realizált nemzeti katonai logisztikai képességek és érdekek képviselői rendszerének kialakítását.

4. **Kimutatni**, hogy a Békepartnerségi Tervező és Áttekintő Folyamat (Program)⁴ logisztikai interoperabilitási célkitűzései (IOs)⁵ hozzájárultak-e a Magyar Honvédség képességalapú haderővé történő átalakításához, a nemzeti haderőtervezési rendszer új alapokra történő helyezéséhez, továbbá **bebizonyítani** azok harmonizációját a katonai logisztikai munkacsoportok által megjelenített jelenlegi haderőfejlesztési célkitűzésekkel (FPs/EGs)⁶.
5. **Kidolgozni** a nemzeti képviselő tevékenysége objektív mérhetőségének, egyéni teljesítménye értékelésének főbb elveit és egyes részterületeinek matematikai alapjait.
6. **Kidolgozni** egy olyan informatikai adatbázist, amely biztosítja a katonai logisztikai munkacsoportok tevékenységéhez, a tervezés szövetségi harmonizációjához szükséges informatikai alapokat.
7. A NATO katonai termelői logisztikai munkacsoportok működési elveinek felhasználásával **kidolgozni** a nemzeti képviselő tevékenysége során a logisztikai képességekkel és a szövetségi érdekekkel is harmonizáló nemzeti szakmai álláspont kialakításának és a katonai logisztikai képességek megjelenítésének folyamatrendjét.
8. A HM tárca nemzetközi kapcsolatrendszerének a HM Védelmi Szakfeladatrendbe történő beépítésével **megteremteni** a katonai logisztikai munkacsoportok integrált működésének erőforrás- és költségtervezésen nyugvó hatékonysága alapfeltételeit.
9. **Feltárni** a katonai termelői logisztikai képességekkel harmonizáló regionális együttműködés lehetőségeit, **meghatározni** annak főbb szakmai területeit és módszereit a nemzetközi katonai együttműködés integrált rendszerében.

IV.

A KUTATÁSI MÓDSZEREK ÉS DISZKUSSIÓK

1. Az értekezés fejezeteit a szakirodalom feldolgozását követően **az általános, egyedi és specifikus kutatási módszerek** harmonikus egysége alapján vizsgálom.
2. A **dedukció** módszerével vizsgálom a történelmileg kialakult szövetségi működő mechanizmusok általános viszonyát a nemzeti katonai logisztika sajátos érdekérvényesítő rendszeréhez.

---

⁴ Planning and Review Program (Process)

⁵ IOs = Interoperability Objectives

⁶ FPs/EGs = Force Proposals/ European Generals

3. Tudományos konferenciákon, előadásokon, gyakorlatokon és más nemzetközi rendezvényeken a **tervszerű megfigyelés** módszerének alkalmazásával meggyőződik a NATO dokumentumokban deklarált elvek, illetve az alkalmazott gyakorlat optimális aránya érvényesítésének megvalósulásáról.
4. A matematika halmazelméleti ágának felhasználásával **összehasonlító analógiákat keresek** a katonai termelői és fogyasztói logisztika szövetségi és nemzeti értelmezéséhez, a szervezeti, vezetési döntési módszerek gyakorlatban történő alkalmazásához, az együttműködés továbbfejlesztéséhez.
5. **A szakértői kikérdezésekkel**, interjúkkal **összegzem** a NATO beosztásokban szolgálatot teljesített és jelenleg is beosztásban lévő megkérdezett munkatársak tapasztalatait.

Az értekezés **2004. szeptember 30.-i dátummal lezárt elméleti jellegű és alkalmazott kutatásra** épül.

A kutatási terület kiterjed: a katonai logisztika szövetségi és nemzeti alapfogalmának értelmezése alapján a katonai termelői logisztika szakterületét érintő kérdésekben a NATO logisztikai munkacsoportok tevékenységének rendszerszemléletű elemzésére, a nemzeti katonai termelői logisztikai érdekérvényesítés aspektusaira, annak a nemzetközi katonai logisztikai kapcsolatrendszerében elfoglalt helyére és szerepére, továbbá a témához szorosan kapcsolódó interdiszciplináris területek főbb kapcsolati pontjainak megvilágítására.

A kutatási terület nem terjed ki: a katonai fogyasztói logisztika központi és haderőnemi feladatainak elemzésére, a béketámogató műveletek katonai logisztikai feladatrendszerére, a katonai logisztika szakmai feladatai és funkcionális területei belső tartalmának egyedi vizsgálatára, a polgári logisztika NATO kapcsolati lehetőségeinek feltárására, a védelemgazdasági aspektusok és szervezetek teljes mértékű kifejtésére⁷, továbbá a nemzetközi katonai logisztikai együttműködés gazdasági hatékonyságának teljeskörű vizsgálatára.

V.

AZ ÉRTEKEZÉS FELÉPÍTÉSE ÉS AZ ELVÉGZETT KUTATÁSOK

Összhangban a kutatási célkitűzésekkel, kiemelt figyelemmel a munkahipotézisekben foglaltakra **az értekezés öt fő szerkezeti egységre tagozódik.**

---

⁷ Pl.: A hadiipari együttműködés területei, a NATO ügynökségek tevékenységei stb.

Az első fejezetben a nemzeti érdekérvényesítés során használatos legfontosabb katonai logisztikai alapfogalmak szövetségi és nemzeti rendszerelemzése, továbbá az azokat tükröző NATO logisztikai irányultságú szervezetei, bizottságai, munkacsoportjai és az ülések tervezésének általános elvei kerülnek ismertetésre.

A második fejezetben a megváltozott európai biztonsági környezet kihívásaira adott szövetségi válaszok, az európai biztonsági stabilitás alapját támogató új stratégiai partnerségi kapcsolatok máig érvényben lévő formái és területei, az azokban való nemzeti részvételünk logisztikai aspektusú értékelése, továbbá a NATO munkacsoportokban megjelenített nemzeti katonai logisztika Szövetségi harmonizációs lehetőségeinek kialakulása kerül kifejtésre, kiemelt figyelemmel a nemzeti szakmai szerepvállalásainkra.

A harmadik fejezetben a nemzeti és a katonai logisztikai érdek fogalomkörének és viszonyrendszerének rendszerelemzését követően azok megjelenítésének, a nemzeti és szövetségi érdekekkel való harmonizálás alapvető lehetőségeinek objektíven mérhető matematikai és informatikai elméleti alapjai, formái és módszerei, illetve a NATO katonai logisztikai munkacsoportjaiban a nemzeti katonai logisztikai álláspont kialakításának folyamatrendje kerül kidolgozásra a NATO termelői logisztikai szervezetei működési elveinek tükrében, továbbá a HM tárca integrált nemzetközi feladatainak a HM Védelmi Szakfeladatrendbe való besorolására kerül sor.

A negyedik fejezetben a katonai termelői logisztika funkcióihoz kapcsolódó NATO logisztikai munkacsoportok regionális együttműködési lehetőségei kerülnek kifejtésre a honvédelmi tárca védelemgazdasági környezetű integrált nemzetközi kapcsolati rendszerében, kiemelt figyelemmel a NATO tagságunkból eredő hozzájárulói (donor) szerepünkre.

Az ötödik fejezetben a kutatói tevékenység teljes körű összefoglalása, a katonai termelői logisztika nemzeti érdekei szövetségi érdekekkel való harmonizációjából adódó céljainak, eredményeinek szintézise történik a fejezetek kutatási következtetéseivel, eredményeivel, továbbá az eddig felhalmozott elméleti eredmények és gyakorlati útmutatások alapján integrált javaslatok, ajánlások kerülnek megfogalmazásra.

VI.

ÖSSZEGZETT KÖVETKEZTETÉSEK

Az alapjaiban megváltozott európai biztonsági környezet különböző biztonsági közösségeiben résztvevő államoknak nem csak az egyedi érdekeik mechanikus összesítése, hanem egy országokon túlmutató, új kollektív minőségi megjelenése is kifejeződik, amely alapvetően befolyásolja a NATO katonai logisztikai munkacsoportok szakmai harmonizációs

lehetőségeit is. Az euro-atlanti biztonsági közösséget ért kihívásokra a NATO történelmi jelentőségű válaszokat keresett és adott a Partnerség a Békéért (PfP) program beindításával, amellyel folyamatosan hozzájárul a térség stabilitásához, továbbá történelmi esélyt adott a biztonsági törésvonalak nélküli, egységes európai biztonsági komplexum felépítése keretfeltételeinek megteremtéséhez. A Partnerség a Békéért Program (PfP) megteremtette az új típusú nemzeti katonai logisztikai kapcsolatok konszenzusos nemzetközi érdekérvényesítési fórumait és lehetőségeit, amelynek tartalmában differenciált, de céljaiban egységesen integrált alrendszerei szervesen kapcsolódnak egymáshoz, hatékonyan segítik a Szövetség által determinált interoperabilitási célkitűzések nemzeti érdekekkel és értékekkel harmonizált megvalósítását a NATO katonai logisztikai munkacsoportok tevékenységi rendjében is. A Békepartnerségi Tervező és Áttekintő Folyamat (PARP) eredményei mellett indokoltnak tartottam elemezni, feldolgozni és értékelni a végrehajtás tapasztalatait annak érdekében, hogy a jelenleg folyó védelmi felülvizsgálat és a permanens haderőátalakítás során a magyar katonai Tárcaszintű Védelmi Tervező Rendszer (TVTR) kialakítható legyen, és a HM Védelmi Szakfeladatrendhez kötött feladatalapú, normákra és normatívákra építetten alapozott, erőforrás- és költségelemzéseken nyugvó, ezáltal finanszírozható szakfeladatokra épített haderő alakuljon ki.

A NATO-ban széles körű konszenzussal elfogadott, a katonai logisztikát érintő szövetségi alapfogalmak beépültek a nemzeti doktrinális okmánykomplexumokba, azok tartalmi értelmezése és alkalmazása napi szakmai gyakorlattá vált. Megítélésem szerint bizonyítást nyert, hogy a nemzeti termelői és fogyasztói katonai logisztika elválaszthatatlan, egymást kölcsönösen feltételező és egységes védelemgazdasági környezetben megvalósuló integrált rendszer, amelynek képviselője és szövetségi megjelenítése csak egy ilyen integrált szemlélettel és felkészültséggel rendelkező képviselők útján valósítható meg eredményesen a NATO katonai logisztikai munkacsoportok tevékenységében.

A katonai érdek és a katonai logisztikai érdek fogalmának meghatározásával hozzájárultam annak megvilágításához, hogy a haderő fenntartása, fejlesztése és műveleti alkalmazása során az általa, mint referencia objektum által megjelenített materializált és immaterializált formában megjelenő szükségletek mindig egy komplex biztonsági érdekrendszerben fejeződnek ki. A nemzeti katonai logisztikai érdek jellege, tehát eltérő belső tartalmi arányokkal, de mindig integránsan jeleníti meg a katonai, a hadigazdasági, a védelemgazdasági, a nemzeti biztonsági, illetve végső soron a nemzeti érdekek egy részét, amelyek konzekvens képviselőjének célszerű dominálnia a katonai logisztikai munkacsoportok tevékenységében is.

Az értekezésben általam kidolgozott katonai termelői logisztika érdekérvényesítés elméleti alapjai megfelelő alapot nyújtanak egyrészt a belső érdekharmozáció, másrészt a szövetségi érdekegyeztetések során az érdekellentétek közös referencia objektumban történő feloldozásához. A katonai termelői logisztikai érdekérvényesítés informatikai és matematikai alapjainak lerakásával, a NATO katonai termelői logisztikai munkacsoportjaiban végzett tevékenységek átláthatóságának biztosításával, a kidolgozott NATO Katonai Termelői Logisztikai Bizottságai (NKTLB) Adatbázisának elméleti alapjaival, az integrált Teljesítmény Értékelési Mutatószám Táblázat részletes kidolgozásának részeként a jövőben megteremthetők lesznek a logisztika nemzeti és szövetségi érdekérvényesítési tevékenységek egzakt módon történő mérésének feltételei, amelyek hozzájárulhatnak a nemzeti képviselő mennyiségi és minőségi tevékenységeinek konkrét értékelhetőségéhez. Mérhetővé válik a harmonizációs hatások az aktív és passzív nemzeti érdekérvényesítés integrált rendszerében, amelyben különös hangsúly indokolt fektetni a nemzeti képviselők felkészítésére, a katonai logisztikai bizottságok és munkacsoportok NATO szervezeti rend szerinti konzultációira jelentősen hozzájárulva a termelői logisztikai képességekkel való eredményes harmonizáció megteremtéséhez.

A kutatás során mindvégig töretlenül kimutatható volt, hogy a katonai termelői logisztikai szakfeladatok, a katonai logisztikai munkacsoportok tevékenységei nem öncélúan jelennek meg, hanem a HM Védelmi Szakfeladatrendjéből a katonai szakfeladatok által determináltak, a konkrét haderőfejlesztési célkitűzések (FPs/EGs) formájában és azok logisztikai támogatásában fejeződnek ki. A HM tárca komplex nemzetközi feladatainak HM Védelmi Szakfeladatrendbe történő integrálásával megteremthető a nemzetközi szakfeladatok erőforrás- és költség alapú tervezésének lehetősége, a nemzetközi együttműködésben érintett szervezetek normákon és normatívákon nyugvó tevékenységeinek alapjai. Célszerű azonban azt is figyelembe venni, hogy a nemzeti képviselő tevékenységének általam kidolgozott folyamatrendje további kiegészítése is indokoltá válik a jövőben, mert a képviselőnek a két katonai logisztikai bizottsági ülés között lehetőséget kell teremteni a vállalt/felajánlott/megszavazott feladatok megfelelő jog- és hatáskörrel történő monitoring rendszerű menedzselésére a nemzeti katonai szervezeti struktúrákkal való együttműködés során, és tevékenysége nem csak a jelentések megtételére korlátozódhat. A NATO katonai logisztikai munkacsoportjaiban a szakmai munka súlypontját, a szövetségi együttműködés eredményességét a nemzeti haderőfejlesztési célkitűzésekben (FPs/EGs) testet öltő katonai termelői logisztikai képességekkel való hatékony és aktív nemzeti érdekérvényesítés képezi.

A katonai termelői logisztikai munkacsoportok védelemgazdasági környezetű általános elemzése során megállapítható volt, hogy azok a munkacsoportokhoz elsődlegesen nem kötődnek, de termelői logisztikai szempontból jelentős projekteknek (pl.: BNT)⁸ minősülnek.

A NATO katonai termelői logisztikai munkacsoportok és a nemzeti képviselő közvetlenül és közvetetten is képesek a katonai termelői logisztikai képességek harmonizációját megteremteni a regionális együttműködés során. A közvetlen érdekérvényesítés a konkrét munkacsoport ülésén, míg a közvetett harmonizáció a katonai logisztika nemzetközi kapcsolatainak integrált rendszerében érvényesíthető, amelyeknek a HM Védelmi Szakfeladatrendhez kötött a 10 éves gördülő alaptervek haderőfejlesztési célkitűzéseinek megvalósítása érdekében meghatározott feladatok logisztikai támogatásán célszerű nyugodniuk.

A Nemzeti Fegyverzeti (Hadfelszerelési) Igazgató (NAD)⁹ tevékenysége azonos személyi feltételek és működési mechanizmusok megtartásával, a HM védelemgazdasági helyettes államtitkár koordinációja mellett költséghatékony módon kiterjeszthető az EU/WEU¹⁰ képviseletre is. Az általam kidolgozott katonai termelői logisztikai együttműködés rendje egyensúlyt teremthet a Szövetség (ESDI)¹¹ és az Európai Unió (ESDP)¹² programjai erőforrásainak, katonai logisztikai képességeinek optimális felhasználásában. A Békepartnerség (PfP) továbbra is fenntartott és szükséges együttműködési rendszerében megvalósított regionális együttműködés (Déli Régió, SEEI¹³, Visegrádi 4+1¹⁴, Földközi-tengeri Párbeszéd /MD/, Orosz-Ukrán kapcsolatok) általam kidolgozott katonai logisztikai témái és területei erősítik a szövetség belső és külső stabilitását, hozzájárulnak a nemzeti donor szerepünk érvényesítése mellett a NATO katonai termelői logisztikai munkacsoportok által megjelenített nemzeti képességek szövetségi harmonizációjához.

A 8 éves kutatási tevékenységemet összegezve tehát megállapítható: a NATO katonai logisztikai munkacsoportok és az azokba delegált nemzeti képviselők integrált nemzeti és nemzetközi tevékenysége a nemzeti és szövetségi fogalmi bázisok alkalmazásával, a nemzetközi katonai logisztikai együttműködés különböző formáinak összehangolt

---

⁸ BNT = Befogadó Nemzeti Támogatás

⁹ NAD = National Armaments Director

¹⁰ EU/WEU = European Union/ Western European Union

¹¹ ESDI = European Security Defence Initiative

¹² ESDP = European Security Defence Policy

¹³ SEEI = South East European Initiative

megtervezésével, megszervezésével és végrehajtásával, a hadtudományi elvekre, eljárásrendekre és a funkcionálisan megosztott nemzeti és szövetségi szervezeti elemekre támaszkodva, egyrészt a nemzeti katonai logisztikai képességek szövetségi érdekekkel való harmonizációjára, másrészt az erőforrás- és költségelemzéseken nyugvó haderőfejlesztési célkitűzések (FPs/EGs) által determinált nemzeti haderőátalakítás védelemgazdasági környezetű, egységes katonai logisztikai támogatásának megvalósítására irányul.

VII.

AZ ÚJ TUDOMÁNYOS EREDMÉNYEK

7.1. Bebizonyítottam, hogy a védelemgazdasági környezetben működő nemzeti katonai logisztikai rendszer fogyasztói és termelői alrendszerének funkcionális területeiben megjelenített integráns nemzeti katonai logisztikai képességek és érdekek NATO munkacsoportokban való hatékony képviselését a nemzeti képviselőnek egységes logisztikai szemlélettel és felkészültséggel kell végeznie, amelyhez a NATO katonai logisztikai bizottságok, munkacsoportok működési rendszere szervezetileg megfelelő és funkcionálisan differenciált kereteket biztosít.

7.2. Bebizonyítottam, hogy a Partnerség a Békéért (PfP) programhoz és annak részét képező Békepartnerségi Tervező és Áttekintő Folyamathoz (PARP) való csatlakozásunk jó alapot és megfelelő lehetőséget biztosított a NATO katonai logisztikai munkacsoportok működési metodikájának, döntéshozatali mechanizmusának megismeréséhez, megteremtette az interoperabilitási célkitűzésekre (IOs) alapozott, jelenlegi haderőfejlesztési célkitűzések (FPs/EGs) rendszerére épített nemzeti képességalapú haderő kialakítása logisztikai támogatásának alapfeltételeit.

7.3. A NATO katonai termelői logisztikai munkacsoportok működési elveinek tükrében a nemzeti katonai logisztikai álláspont kialakítása és szövetségi érdekekkel való harmonizációja érdekében kidolgoztam a nemzeti képviselő tevékenységének folyamatrendjét, továbbá a nemzetközi feladatok HM Védelmi Szakfeladatrendbe való funkcionális besorolásával megteremtettem a NATO katonai logisztikai munkacsoportok tevékenységének a haderőfejlesztési célkitűzések megvalósításához kötött nemzetközi együttműködési formák erőforrás - és költségalapú tervezhetőségének alapjait.

---

¹⁴ V-4+1= Magyarország – Csehország - Szlovákia + Ukrajna

7.4. A katonai és a katonai logisztikai érdekek fogalmának és a vizsgált témára értelmezett tartalmának megalkotásával, annak rendszertechnikai besorolásával **kidolgoztam** a nemzeti katonai termelői logisztika aktív/passzív érdekérvényesítésének és érdekharmonizációjának rendszerét, **hozzájárultam** a NATO szakértői és albizottság szintű munkacsoportokba delegált nemzeti képviselő tevékenysége objektív mérésének, teljesítménye értékelésének egyes matematikai alapjaihoz és módszereihez.

7.5. Kidolgoztam a NATO katonai logisztikai munkacsoportok működési tevékenységeit integráns rendszerbe foglaló NATO Katonai Termelői Logisztikai Bizottságai (NKTLB) adatbázisát, amellyel lehetővé válik a nemzeti katonai termelői logisztikai képességek szövetségi harmonizációjához szükséges informatikai támogatás.

7.6. A Partnerség a Békéért (PfP) és a kétoldalú nemzetközi kapcsolatok integrált rendszerében működtetett regionális együttműködés keretei között **rendszereztem és meghatároztam** azokat a szakmai területeket, amelyek donor szerepünket erősítve további lehetőségeket biztosítanak a katonai termelői logisztikai munkacsoportoknak és az abban résztvevő nemzeti képviselőknek a prioritizált haderőfejlesztési célkitűzések (FPs/EGs) megvalósításán nyugvó nemzeti katonai logisztikai képességek harmonikus megjelenítésére.

VIII.

AZ ÉRTEKEZÉS FELHASZNÁLHATÓSÁGA, AJÁNLÁSOK

8.1. Az értekezés **rendszer szemléletű alapot nyújt** a tárcaszintű logisztikai szervezetek és a HM- HVK közvetlen felügyelete alá tartozó intézmények munkájához, a logisztikai alapidokumentumok pontosításához, a vezetői döntések objektív megalapozásához.

8.2. Hozzájárulhat a képesség alapú haderő kialakításához vezető haderőátalakítás feladatai katonai termelői logisztikai vetületeinek kidolgozásához, a NATO katonai termelői logisztikai munkacsoportok haderőfejlesztési célkitűzések megvalósítására alapozott munkájának támogatásához, a katonai logisztikai támogatás eredményességéhez.

8.3. Hozzájárulhat a HM tárca egységes, védelemgazdasági környezetű integráns logisztikai rendszerének kialakításához, a NATO katonai termelői logisztikai munkacsoportok tevékenysége hatékonyságának javításához.

8.4. Alapul szolgálhat a bővülő szövetségi katonai logisztikai kapcsolatok harmonikus rendszerbe illesztéséhez, a nemzeti képviselők tevékenysége értékeléséhez.

8.5. Megteremti a termelői logisztika funkcióorientált nemzetközi kapcsolatai egységes és integráltan harmonizált tervezhetőségének és finanszírozhatóságának alapjait.

8.6. Elméleti bázist nyújt a NATO logisztikai munkacsoportokba, a nemzeti katonai képviseletekbe és a NATO beosztásokba kinevezett, továbbá a NATO Összekötő Tiszti Csoportba delegált állomány felkészítéséhez.

8.7. Megteremti a katonai logisztikai együttműködés és a nemzeti érdekérvényesítés elméleti rendszere gyakorlatban történő alkalmazásának, a hatékonyság egzakt mérésének metodikáját - ezáltal normatív szabályozhatóságát-, amely a HM tárca részére **effektív gazdasági haszonnal is jár.**

8.8. Donor szerepünket erősítve útmutatóként **segíti** a régió és más tagjelölt országok felkészülését nem csak a NATO tagság felé vezető úton, hanem saját logisztikai rendszereik esetleges modernizációja során is.

8.9. Elméleti alapot biztosít a Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetemen folyó, különböző oktatási formákban történő egyetemi polgárok felkészítéséhez.

8.10. Gazdagítja a Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetem könyvtárát, forrásmunkaként **segíti** kutatók munkáját.

IX.

PUBLIKÁCIÓS JEGYZÉK

9.1. Gondolatok a polgári és katonai logisztika kapcsolatának néhány kérdéséről az újjgazdaságban. A megjelenés helye: Katonai Logisztika folyóirat 9. évfolyam 2002. 4. szám. A Magyar Honvédség logisztikai folyóirata, ISSN 1588-4228

9.2. A gazdaság és a katonai stratégia néhány közgazdasági összefüggése I. rész. A megjelenés helye: Katonai Logisztika folyóirat 10. évfolyam 2003. 1. szám. Az Integrált Tudományszervező Tanács folyóirata, ISSN 1588-4228

9.3. A gazdaság és a katonai stratégia néhány közgazdasági összefüggése II. rész A megjelenés helye: Katonai Logisztika folyóirat 10. évfolyam 2003. 2. szám. Az Integrált Tudományszervező Tanács folyóirata, ISSN 1588-4228

9.4. Szövetség vagy semlegesség (Gondolatok az osztrák biztonságpolitika történelmileg kialakult helyzetéről és mai távlatairól) .A megjelenés helye Katonai Logisztika Anyagi Technikai Biztosítás 10. évfolyam 2003. 3. szám MH ÖLTP kiadványa ISSN 1588-4228,;

9.5. A fegyverzeti készletképzés néhány aspektusa a hadügyi forradalom új kihívásainak tükrében
A megjelenés helye Katonai Logisztika folyóirat 10. évfolyam 2003. 4. szám. Az Integrált Tudományszervező Tanács folyóirata, ISSN 1588-4228:

9.6. Gondolatok a NATO –konform katonai logisztika egyes kérdéseiről . A megjelenés helye:
Katonai Logisztika folyóirat 11. évfolyam 2003. 4. szám. Az Magyar Honvédség logisztikai folyóirata
ISSN 1588-4228,

9.7. Az amerikai –orosz kapcsolatok néhány kérdése. A megjelenés helye: Katonai Logisztika
folyóirat 12. évfolyam 2004. 1. szám. Az Magyar Honvédség logisztikai folyóirata, ISSN 1588-4228

9.8. Major restructuring issues of the defence economic planning system in the framework of
the hungarian defence reform. A megjelenés helye: Bolyai Szemle, ZMNE Bolyai János
Katonai Műszaki Főiskolai Kar kiadványa, 2002, Külön szám I. ISSN 1416-1443

9.9. A NATO logisztikai munkacsoportok tevékenysége a katonai termelői logisztikai képességekkel
való harmonizálás érdekében A megjelenés helye: Nemzetvédelmi Egyetem Doktorandum 4. szám
1. kötet, 2002, ISSN 1588-2233

X.

ELŐADÁSOK, PÁLYÁZATOK

1. ELŐADÁSOK

1.1. A NATO összekötő tisztek felkészítő tanfolyama

Az előadás címe: A katonai logisztikai szövetségi értelmezése, funkciói

Budapest, 1998. HM-II. objektum, 921. tárgyaló terem.

1.2. A NATO összekötő tisztek felkészítő tanfolyama

Az előadás címe: A NATO katonai logisztikai munkacsoportjai

Budapest, 1998. HM-II. objektum, 921. tárgyaló terem.

1.3. SHADOW katonai szaknyelvi felkészítő és szintentartó tanfolyam

Az előadás címe: Az MH Logisztikai Főigazgatóság nemzetközi logisztikai
kapcsolatrendszere

York, (Nagy-Britannia) 1999. Ripon & York University (angol nyelven)

1.4. Spanyol delegáció fogadása

Az előadás címe: Az MH Logisztikai Főigazgatóság szakmai tevékenységének rendszere a NATO katonai logisztikai munkacsoportjaiban (angol nyelven)

Budapest, 1999. HM-II. objektum, 921. tárgyaló terem

1.5. Olasz delegáció fogadása

Az előadás címe: Az MH Logisztikai Főigazgatóság szakmai tevékenységének rendszere a NATO katonai logisztikai munkacsoportjaiban (angol nyelven)

Budapest, 1999. HM-II. objektum, 921. tárgyaló terem

1.6. COOPERATIVE DETERMINATION'97 parancsnoki és törzsvezetési gyakorlat (CPX) tervezői konferencia

Az előadás címe: A Magyar Honvédség katonai logisztikai támogatásának lehetőségei gl.z. alkalmazása esetén (angol nyelven)

Sibiu, (Románia)1998. Helyőrségi Tiszti Klub

1.7. NATO delegáció fogadása

Az előadás címe: A Nemzeti Támogató Elem (NSE) helye és szerepe az összhaderőnemi harci kötelék (CJTF) logisztikai támogatásában (angol nyelvű)

Budapest, 1999. HM-I. objektum, VI. em. tárgyaló

1.8. A Nemzeti Fegyverzeti Igazgató (NAD) hazai konferenciája

Az előadás címe: Az MH Logisztikai Főigazgatóság szakmai tevékenysége szervezésének tapasztalatai, gazdasági elemzése a költséghatékonyság szempontjából

Budapest, 1999. HM-I. objektum, VI. em. tárgyaló

1.9. A ZMNE doktori képzés, a doktoranduszok központi összevonása

Az előadás címe: A hidegháború katonai doktrínái, kiemelt figyelemmel az USA és a NATO „Rugalmas reagálás” katonai doktrína tartalmára

Budapest, 2001. ZMNE, központi nagyelőadó

1.10. Az ZMNE doktori képzés, a doktoranduszok központi összevonása

A korreferátum címe: A globalizáció hatása a nemzetközi biztonsági rendszerre, kiemelt figyelemmel annak történelmi előzményeire

Budapest, 2001. ZMNE, központ nagyelőadó

1.11. Haditechnika 2002. nemzetközi szimpózium

Az előadás címe: A gazdasági tervező rendszer átalakításának egyes kérdései a magyar haderőreformban (angol nyelven)

Budapest, 2002. ZMNE, Bolyai János Főiskolai Kar

1.12. Védelemgazdasági konferencia

Az előadás címe: A feladatalapú erőforrástervezés metodikája a HM GTH-nál

Budapest, 2002. ZMNE VSZTK, Közgazdasági és Védelemgazdasági Tanszék

2. KÜLFÖLDI TANFOLYAM (TANULMÁNYÚT)

A NATO törzstisztek orientációs tanfolyama

Kutatási téma: A Szövetség lehetőségei a változó európai biztonsági környezetben, válaszok az új kihívásokra. A Pfp/MD és a regionális együttműködés jövőbeli lehetőségei
Oberammergau (Németország), 2003. október

3. PÁLYÁZATOK

3.1 Gondolatok a NATO -konform katonai logisztika egyes kérdéseiről.

A pályázat különdíjban részesült 2003.- ban.

3.2 NATO logisztikai munkacsoportok regionális együttműködési kérdései a termelői logisztikai munkacsoportok aspektusából

A pályázat beadásra került 2004.október 04.- én .